

εγχειρίδιο εγχειρίδιο εγχειρίδιο εγχειρίδιο εγχειρί σύλληψης σύλληψης σύλληψης σύλληψης σύλληψης

Μια σύντομη περιγραφή των παρακάτω διαδικασιών, ώστε να είμαστε προετοιμασμένοι και προετοιμασμένες και να γνωρίζουμε πως να διαχειριζόμαστε αυτές τις καταστάσεις:

εξακρίβωση στοιχείων

προσαγωγή

σύλληψη

ανάκριση

άσκηση δίωξης

τακτική ανάκριση

Τι κάνουμε σε περίπτωση σύλληψης
φίλου/ης συντρόφου/ισσας

κατάθεση ως μάρτυρες

ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Αυτή η διαδικασία ακολουθείται συνήθως από προσαγωγή στο πλησιέστερο τμήμα. Δεν αποδίδονται κατηγορίες, εκτός και αν η προσαγωγή γίνει σύλληψη. Αυτός που ελέγχεται/προσάγεται είναι «υποχρεωμένος» βάσει του νόμου να δώσει τα στοιχεία του (αλλιώς διαπράττει πλημμέλημα), **δεν είναι υποχρεωμένος όμως να δώσει αποτυπώματα**, να απαντήσει σε οποιεσδήποτε ερωτήσεις άσχετες από τα στοιχεία του, ούτε να βγάλει φωτογραφίες κλπ. Αφού εξακριβωθούν τα στοιχεία (αυτό μπορεί να κρατήσει και αρκετή ώρα), αυτός/η που κρατείται αφήνεται ελεύθερος/η.

ΣΥΛΛΗΨΗ/ΑΝΑΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Κατά την είσοδο στο αστυνομικό τμήμα, οι μπάτσοι θα αφαιρέσουν όλα τα κινητά αντικείμενα (κινητά, ρολόγια κλπ). Ο συλληφθείς σ' αυτή την περίπτωση, χρήσιμο είναι να απαιτήσει τη σύνταξη καταλόγου που να αναγράφει όλα τα αντικείμενα που του έχουν αφαιρεθεί. Όσον αφορά στη σωματική έρευνα, αυτή γίνεται μόνο από μπάτσους του ίδιου φύλου. Όποτε αν η συλληφθείσα είναι γυναίκα, να απαιτήσει να την ψάξει γυναίκα και μόνο.

Μόλις ανακοινωθεί η σύλληψη, ζητάμε συνεχώς και επίμονα να επικοινωνήσουμε με δικηγόρο (ή με κάποιον που θα επικοινωνήσει μαζί του. Εδώ να σημειώσουμε ότι είναι καλό να φροντίσουμε να θυμόμαστε ένα κινητό τηλέφωνο κάποιου φίλου απέξω, ώστε να μπορούμε να το καλέσουμε όταν δεν θα έχουμε το κινητό επάνω μας.) Δεν υπογράφουμε τίποτα, δεν δίνουμε απολογία, δεν δίνουμε γραφικό χαρακτήρα, ούτε απαντάμε σε οποιαδήποτε ερώτηση, ούτε «φιλικού» τύπου, αν δεν έχουμε επικοινωνήσει με τον δικηγόρο που έχουμε επιλέξει. Η αιτιολογία που χρησιμοποιούμε πάντα για να μην κάνουμε όλα αυτά (τα οποία τις περισσότερες φορές είμαστε «υποχρεωμένοι» από τον νόμο να τα κάνουμε), είναι ότι θέλουμε να μιλήσουμε με τον δικηγόρο μας.

Η μόνη υποχρέωση του κρατούμενου είναι να δηλώσει τα στοιχεία του. Η πιο κατάλληλη στάση που μπορεί να κρατήσει είναι μια: να μην απαντήσει σε καμία άλλη ερώτηση και να μην υπογράψει τίποτα απολύτως, παρ'όλες τις ενδεχόμενες απειλές ή υποσχέσεις πως θα αφεθεί ελεύθερος. Να μην υπογράψει την έκθεση σύλληψης, ούτε με το λεγόμενο «αρνούμαι όλες τις κατηγορίες», ούτε με το «δικαίωμα της σιωπής». Ακόμα και αν αυτή η υπογραφή φαίνεται μια τυπική διαδικασία, η αλήθεια είναι ότι το έγγραφο αυτό παίζει μεγάλο ρόλο στο δικαστήριο.

Το καλύτερο είναι να δηλώνει πως αρνείται να καταθέσει χωρίς την παρουσία του δικηγόρου του.

ΑΝΑΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΑ

Ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να πει οποιοδήποτε ψέμα προκείμενου να υπερασπίσει τον εαυτό του, όμως τη στιγμή αυτή, όσο και αν βρίσκεται σε εγρήγορση, προκαλείται σύγχυση και η απολογία του μπορεί να πέσει αντιφάσεις.

Με το να μην απαντήσει σε τίποτα και να μην υπογράψει πουθενά, διατηρεί όλες τις δυνατότητες υπεράσπισης ανοιχτές και έτσι, θα μπορούσε αργότερα να διαμορφώσει την υπεράσπισή του με καθαρό μυαλό και με τη βοήθεια του δικηγόρου του. Ο κρατούμενος δεν μπορεί να πει ό,τι θέλει κατά τη διάρκεια της ανάκρισης και απλά να μην την υπογράψει το τέλος. Ακόμα και αν δεν την υπογράψει, αυτή θα εξακολουθήσει να ισχύει στο ακέραιο. Τις περισσότερες φορές, το βασικό ενοχοποιητικό στοιχείο στο δικαστήριο, είναι η απολογία.

Ειδικά μέχρι να μπορέσει να επικοινωνήσει με τον δικηγόρο του, ο κατηγορούμενος πρέπει να κρατήσει την ίδια στάση ακόμα και αν του γνωστοποιηθούν και ενοχοποιητικά στοιχεία εναντίων του. Οι καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας συχνά πέφτουν σε αντιφάσεις ή αποσύρονται, η απολογία του κρατούμενου, ποτέ.

Γενικά, η καλύτερη απάντηση για την διαδικασία της ανάκρισης είναι «αρνούμαι τις κατηγορίες, δεν υπογράφω τίποτα, ότι έχω να πω θα το πω στην κύρια ανάκριση και στο δικαστήριο παρουσία του δικηγόρου μου». Πολλές φορές κατά τη διάρκεια της ανάκρισης ο κρατούμενος χτυπιέται από μπάτσους. Σε άλλες πάλι περιπτώσεις, αυτός που ανακρίνει τον κατηγορούμενο φαίνεται φιλικός και με κατανόηση. Υπάρχει και η περίπτωση να συνδυάζονται και οι 2 αυτές τεχνικές από τους μπάτσους, προκειμένου σε έναν από τους 2 (τον «καλό» ή τον «κακό» μπάτσο) να ομολογήσει κάτι που έκανε ή ακόμα και κάτι που δεν έκανε. Το δεύτερο συνήθως συμβαίνει λόγω φόβου και κούρασης. Υπάρχει ακόμα και η περίπτωση να εμφανιστούν μπάτσοι ως αυτόπτες μάρτυρες, που ο κρατούμενος δεν τους έχει ξαναδεί ποτέ. Σε κάθε περίπτωση αυτό που πρέπει να κάνει ο κατηγορούμενος είναι να μένει αποστασιοποιημένος και να απαντάει μόνο αυτό που ειπώθηκε παραπάνω. Μια σταθερή και συνεπής συμπεριφορά από την πλευρά του και η επανάληψη της ίδιας απάντησης, τον βοηθάει στο να μην περιπλέκει περισσότερο την κατάσταση που πάνε να διαμορφώσουν οι μπάτσοι γι' αυτόν.

ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΩΞΗΣ

Η αστυνομία οφείλει να οδηγήσει αυτόν που κρατείται στον εισαγγελέα εντός 24ώρου. Ο εισαγγελέας απαγγέλει τις κατηγορίες και έχει τις εξής δυνατότητες:

Την παραπομπή σε τακτική δικάσιμο οπότε και ο συλληφθείς αφήνεται ελεύθερος. Σ' αυτή την περίπτωση χρειάζεται να δηλώσει τη διεύθυνση της μόνιμης κατοικίας.

Τη διενέργεια προανάκρισης ή κύριας ανάκρισης, ιδίως σε περιπτώσεις που κριθεί αναγκαία η επιβολή περιοριστικών όρων ή προφυλάκισης (για τα κακουργήματα).

Την παραπομπή σε αυτόφωρη διαδικασία. Σ' αυτή την περίπτωση ο συλληφθείς προσάγεται στο δικαστήριο εντός 24 ωρών και παίρνει προθεσμία έως και 3 μέρες για να ετοιμάσει την υπεράσπισή του. Κατά τη διάρκεια αυτής προθεσμίας αυτής μπορεί να διαταχθεί η συνέχιση της κράτησής του.

ΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΚΡΙΣΗ

Σ' αυτή τη διαδικασία ο συλληφθείς ανακρίνεται από ανακριτή (δικαστή) και συμβαίνει κυρίως στα κακουργήματα. Υπάρχουν 2 τρόποι: Πρώτον να συντάξει με τον δικηγόρο το ένα απολογητικό υπόμνημα. Ο δεύτερος τρόπος γι' αυτή τη διαδικασία είναι ο διάλογος με τον ανακριτή. Σ' αυτή την περίπτωση ο συλληφθείς πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός: Δεν πρέπει να αφήνει τον ανακριτή να του υποβάλλει τις απαντήσεις. Απαντάει με δικά του λόγια, σύντομα και περιεκτικά για να μην πέφτει σε αντιφάσεις. Σημειότεον, ο ανακριτής αποφασίζει κυρίως για το ζήτημα της προφυλάκισης. Η άποψη του εισαγγελέα σχεδόν πάντα είναι θετική.

Τέλος, στη διαδικασία αυτή, κρατούνται πρακτικά. Οπότε, το καλύτερο που έχει να κάνει ο συλληφθείς είναι να τα διαβάσει προσεκτικά πριν φύγει από τον ανακριτή.

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ ΣΥΛΛΗΦΘΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΦΙΛΟΣ/Η

Καλό είναι με τους στενούς μας φίλους και συντρόφους να έχουν προβλεφθεί και μελετηθεί κάποιες κινήσεις από πριν, όπως το ποιοι δικηγόροι χρειάζονται και να υπάρχουν ήδη τα τηλεφώνά τους στους τηλεφωνικούς καταλόγους μας. Αφού μάθουμε ότι συνελήφθη κάποιος φίλος μας, το πρώτο πράγμα είναι να ειδοποιήσουμε έναν δικηγόρο που θα μας έχει υποδείξει ο ίδιος/α από πριν, ή όταν μας τηλεφωνήσει από το αστυνομικό τμήμα. Ενημερώνουμε τον δικηγόρο για την κατάσταση, χωρίς υπερβολές και φροντίζουμε να του μεταφέρουμε ακριβώς ότι μας είπε ο φίλος μας στο τηλέφωνο. Δεύτερο βήμα είναι να εξαφανίσουμε όσα πράγματα υπάρχουν σε σπίτια και μπορεί να θεωρηθούν ενοχοποιητικά στοιχεία ή να «δώσουν» άλλους φίλους ή συντρόφους. Τέτοια για παράδειγμα είναι τηλεκάρτες, ατζέντες, ημερολόγια, κινητά, φωτογραφίες, σκληροί δίσκοι, υπολογιστές κ.α. Χρειάζεται ψυχραιμία και προσοχή καθώς οι μπάτσοι μπορεί ήδη να έχουν εντοπίσει κάποια σπίτια που θέλουν να ερευνήσουν και, αν πρόκειται για μια σοβαρή υπόθεση με κακοουργήματα, τότε μπορεί να παρακολουθούν και φίλους ή φίλες του συλληφθέντα. Δεν χρειάζονται υπερβολές αλλά διακριτικότητα, γιατί σε περίπτωση που οι μπάτσοι όντως παρακολουθούν το σπίτι του κρατούμενου ή τα σπίτια φίλων/συντρόφων του, οποιαδήποτε αναστάτωση ή πανικός με μεταφορές προσωπικών αντικειμένων τελικά θα λειτουργήσει ενοχοποιητικά για τον συλληφθέντα. Ζυγιάζουμε κάθε φορά το πώς θα κινηθούμε για να μην επιβαρύνουμε τον φίλο ή σύντροφο μας.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΩΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ

Σε περίπτωση που μας καλέσουν να καταθέσουμε ως μάρτυρες στην αστυνομία ή στον ανακριτή, αυτό πρέπει να γίνει με κλήση στο σπίτι μας. Έτσι έχουμε τον χρόνο να συμβουλευτούμε κάποιο δικηγόρο και να σκεφτούμε τι ακριβώς θα πούμε.

Αν όμως μας πάνε μια μέρα για εξακρίβωση στοιχείων και εκεί μας ζητήσουν να καταθέσουμε ως μάρτυρες, εμείς αρνούμαστε να πούμε και να υπογράψουμε ο,τιδήποτε. Και νομικά ακόμα, η διαδικασία αυτή είναι παράτυπη.

